

Sisäministeriö

Viite: SM:n lausuntopyyntö 22.5.2017 SM17176824, 00.00.01.00.01 SMDno-2015-1231

Ehdotus sisäministeriön asetukseksi poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuodelle 2017 annetun asetuksen muuttamisesta

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuodelle 2017 annetun asetuksen muuttamisesta 1.7.2017 lukien.

Voimassa oleva maksuasetus on annettu vuodeksi 2017. Maksuasetus koskee Poliisihallitusta, keskusrikospoliisia, suojelupoliisia, Poliisiammattikorkeakoulua ja paikallispoliisia.

Sisäministeriö on tarkistamassa maksuasetusta ainoastaan asetuksen liitteen (maksutaulukko) osalta koskien paikallispoliisin, Poliisihallituksen ja suojelupoliisin suoritteita. Muutokset aiheutuvat toiminnan muutoksista kuten turvallisuusselvitysrekisterin käyttöönotosta loppukesällä 2017 sekä arvioitua suuremmiksi osoittautuneiden suoritteiden tuottamisen kustannuksista (erityisesti yhteiskustannusten kasvusta). Pyrkimyksenä on saattaa maksut vastaamaan nykyistä paremmin suoritteiden tuottamista aiheutuvia kustannuksia (omakustannusarvoa). Muistion mukaan nykyisillä maksuilla lupa- ja palvelujen kustannusvastaavuus jäisi alijäämäiseksi noin 3,6 miljoonaa euroa vuonna 2017.

Muistion mukaan sisäministeriö pyrkii kuitenkin kohtuullisuuteen hinnankorotuksissa asiakasnäkökulma huomioiden sekä vetoaa muistiossaan Valtiontalouden tarkastusviraston ja Valtiokonttorin kantoihin, ettei alijäämä ole ongelma, jos korjaamiseksi on tekeillä toimenpiteitä.

Lausuntopyyntöön on liitetty listaus ehdotetuista maksujen tarkistuksista. Maksuja tarkistettaisiin useiden suoritteiden osalta 1.7.2017 lukien. Maksukorotukset paikallispoliisin maksujen osalta olisivat noin +10 %:a, mutta tällä ei sisäministeriön mukaan siis vielä saavutettaisi 100 %:n kustannusvastaavuutta. Uutena suoritteena olisi henkilöturvallisuustodistus, jonka

maksu olisi 57 euroa. Suppea turvallisuusselvitys tarkistettaisiin 55 eurosta 57 euroon, perusmuotoinen turvallisuusselvitys 102 eurosta 110 euroon sekä laaja turvallisuusselvitys 155 eurosta 245 euroon. Turvallisuusselvityksiä tehdään kuluvana vuonna noin 50 000 kpl. Muiston mukaan rekisteri tulee vähentämään selvitysten tekemistä.

Sisäministeriö on aiemmin toimittanut poliisin suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelman, jonka mukaan maksullisen toiminnan tuotot ja kustannukset olisivat vuonna 2017 kumpikin 53,0 miljoonaa euroa, josta lupapalvelun tuotot ja kustannukset olisivat 44,6 miljoonaa euroa/2017. Uusien ehdotuksiin mukaisilla maksuilla on arvioitu laskelmin tuottojen olevan 51,8 miljoonaa euroa ja kustannusten 53,4 miljoonaa euroa. Näin ollen alijäämää koko vuoden osalta olisi -1,6 miljoonaa euroa ja kustannusvastaavuus 97 %.

Suojelupoliisin suoritteiden osalta on erillinen kustannusvastaavuuslaskelma. Tuottoja kustannuksia olisi 3,3 miljoonaa euroa/2107 (aiempi arvio 2,6 miljoonaa euroa/2017).

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Valtiovarainministeriö pitää hyvänä ja tarkoituksenmukaisena sitä, että sisäministeriö on ryhtynyt valmistelemaan poliisin maksuasetuksen tarkistamista kesken asetuksen voimassaoloajan, kun on osoittautunut, että poliisin maksuasetuksen mukaiset useat maksut eivät vastaa suoritteiden omakustannusarvoa.

Valtiovarainministeriö katsoo, että julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen tulee vastata suoritteiden tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Loppuvuoden suoritteiden maksutuloilla ei ole kuitenkaan syytä takautuvasti kerätä alkuvuoden liian alhaisten maksujen johdosta (alle 100 %:n kustannusvastaavuus) saamatta jäävää osuutta. Sisäministeriö on sisällyttänyt lausuntopyyntöönsä kustannusvastaavuuslaskelmat koko vuoden 2017 osalle, ei loppuvuoden eli puolen vuoden osalle. Jos ehdotetut maksut vastaavat suoritteiden omakustannusarvoa loppuvuoden osalta, valtiovarainministeriö katsoo, että ehdotetut maksut ovat maksuperustelain mukaiset. Jos maksut jäävät loppuvuodenkin osalta alle omakustannusarvon, tulee sisäministeriön esittää se maksuperustelain 6 §:n mukainen peruste, mikä mahdollistaa poikkeamisen maksujen omakustannusarvosta. Kohtuullisuus tai asiakasnäkökulma eivät ole maksuperustelain mukaisia syitä. Maksut tulisi pyrkiä asettamaan jo nyt sille tasolle, jolla ne jatkossakin vastaisivat suoritteiden omakustannusarvoa.

Valtiovarainministeriö korostaa myös sitä, että suoritetta tuottavan viranomaisen asiana on huolehtia siitä, ettei suoritteiden tuottamisesta aiheudu enempää kustannuksia kuin mitä suoritteiden tarkoituksenmukainen laatutaso edellyttää (MPL 6 §:n 5 momentti).

Valtiovarainministeriö puoltaa sisäministeriön ehdotusta poliisin maksuasetukseksi edellyttäen, että ehdotetut maksut ovat kustannusvastaavat. Kyseessä on valtion maksujen vahvistaminen, joiden maksutulot ovat vuositasolla vähintään 5 miljoonan euron määräiset.

Tällaiset asiat tulee käsitellä valtioneuvoston määräyksen (TM 0201; 3.1.2002, muut. 15.11.2012) kohdan 2.2.8. mukaan valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnassa.

Asetuksen antamisen jälkeen se pyydetään toimittamaan tiedoksi valtiovarainministeriön budjettiosastolle (sihteeri Kaisa Koponen).

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

Budjettineuvos

Kirsti Vallinheimo

Tiedoksi

BO (Vallinheimo, Koponen)

